

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**AD sa[n]ctissimu[m] || dominu[m] nostru[m] Leone[m]
papam || decimu[m]. Ac diuu[m] Maxemilianum
Imperatorem || semper augustu[m]. APOLOGIA ... || Iacobi
hochstraten. Artiu[m] & sacre theolo=||gi[a]e ...**

Hoogstraten, Jacobus van

Coloniae, 1518

Cap[itu]ll[u]m. xix. on[...]
de[n]s Capnione[m] in suis [con]fessionib[us]
sibsi[...]
i [con]riu[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-34634

LIBER I. CAP. XVIII

oībo qđ qđo desumi poterit. nisi iudeos nil diuini de Jesu tenentes: promelle in dei filiū fuisse exptes. ppter ea (vt nūc ais) qm̄ maior ē distātia forme serui a diuinitate. q̄ habit⁹ meretricij a fōgine. Ad duc explo dēda q̄ restāt. s; meli⁹ p̄ deo tuo loq̄re. atq; locut⁹ es.

IOAN. R. AD BE.

Maiozē autē horrozē incurrit p̄parare. Chriſtum tauro. arietē z hirco. q̄ habitui meretricio. S; ipm̄ dñm̄ illis p̄param⁹. nec phoz rescimus.

THEOLOGVS.

S. vii. Qm̄ p̄ taurū z arietē te expurgatū ibas. capre caudas arripuisti Capnion. Un̄ tuā turpitudinē quātūcūq; gestias cooperire. nō p̄ualebis. Qm̄quidē fm̄ quā amict⁹ fuit chriſtus hūanitatē. p̄re filijs hoīm̄ speciosissim⁹ dinoscit. sane naturam indutus oībo donis z hūcibus ornatissimā. ita vt nulli inhonestati. nulli indecētie loc⁹ relic⁹ sit. Neq; em̄ Chriſt⁹ aliqd̄ hūane imp̄fectōis aut infirmitat⁹ assumpsit. qđ vt plenitudini sciētie vel grē repugnaret. vt noster diuus Bēgnas fidelr̄ declarat. Proinde sacrilega hec tua dēphendit p̄paratio. vbi incarnatōem Chriſti sup̄bñctā. operi meretriciū habitū assumēs fōgimis. p̄portionalē fecisti. In q̄ ip̄a nō vt tu imaginār⁹ se hūiliat. sicut in assumpta hūanitate chriſt⁹. s; se longe turpissime dehonestat.

S. viii. Dū autē antiquū effugere niteris obiectū incōueniēs. ipm̄ p̄ nouā quandā. z nō min⁹ sacrilegā defendis aſſimulatōem. Qm̄ em̄ Chriſt⁹ boui. leoni. arietē aut hirco p̄ferit. aſſimilatio illa p̄ metaphorā facta. iuxta oīm̄ sentētiā doctorū. p̄cise attēdit fm̄ ea. q̄ in his aialib⁹ sunt natural⁹ z singularis p̄fectōis. oī indecētia relegata. In q̄bo z nihil turpitudinis. nil culpabilitat⁹ seu indecētie fingi p̄t. Un̄ p̄ hec tuā nō excusasti sacrilegā similitudinē p̄portionalē. vbi eā quā Chriſt⁹ assumpsit illibatā z scriſsimā hūanitatē. nimis inuerecūde ei. q̄ exprobrabil⁹ q̄q; morali turpis atq; culpabilis extat. meretricio habitui p̄ferre. haud q̄q; erubuiti. Ut q̄stionētur alia veniant.

Caplm̄. xii. oīdēs Capnionē in suis p̄fessionib⁹ sibī s̄pī Trū.
IOAN. REVCH. AD BE.

Uez ad altiorē intellectu. a me illō fuerat dictū. nā iudeos excusaui z accusaui.

THEOLOGVS

Mēdacē optet eē memorē.

S. i. Dic iterū lector dēphendis. veritatē id h̄re adagiū. qm̄ op⁹ memoria mendacib⁹. z p̄pterea etiā palliatorib⁹ mēdacioz Ob id em̄ qm̄ nō satis memorie fuit Capnioni (vt mox indicabimus) seipm̄ h̄ redarguit atq; p̄strauit. Et h̄ luce clari⁹ apparebit. cū sua inter se p̄ulerit m̄ sc̄pta. In p̄cisa nā p̄ Spireñ. articulo. re. de inq̄stione sic inq̄. Qm̄ vbi huius loci (etiā falsando) si malat esse affirmatiua z dicitur: Oculari speculi. cū si ut vbi in iudeoz p̄sona

LIBER I. CAP. XIX

recitatiue tanq̄ argumēta iudeoz p̄tra p̄clusionē libelli mota. Et
 poster^o parūp remittit ad xxxvii. foliū sue defensionis p̄tra calūnia
 tores suos (vt ait) Colonien. in q̄ q̄dē defensione postea q̄ falso cōi
 finerat se assertiue in suo p̄silio scripsisse iudeos p̄ fidē suā christo
 iniurios eē. Contra inq̄t hāc assertioem meā posui cetera q̄ sequūt
 iudeoz argumenta q̄tuor. q̄ p̄ fidē suā nullā videntē amittere iniu
 riā. Primo. qz credūt om̄es saluari posse in sua fide. Secdo qz cre
 dūt iesum nō eē deū. hoc est fides sua. nō aīo iniuriādi. Tertio qz ec
 clesia tolerat. quarto qz tenuerūt iesum p̄ hoīe sicut ip̄e in natura
 humana apparuit. Illico de p̄batissimo sacre theologie maḡo ta
 liter subiūxit. Ista oīa argumēta attribuit mihi calūniator iste ca
 nis meus. cuius rice^o mendax et vaniloqu^o menelao rano retūdi
 deberet. Nec oīa Capnionis formalit̄ et ad id palā p̄gūt. vt a se abi
 gat illā sniam. q̄ in suo p̄silio affirmauit iudeos tenere p̄ hoīe puro
 Iesuz. sicut in natura humana apparuit. vtpote q̄si nō sit sua snia
 s̄ iudeoz q̄tū argumētū. Hoc aut̄ loco letarguz passus. q̄ scribat
 tuis humane lector obtutib^o p̄sto sunt. nec legere queso pigriteris
 Paucis q̄ppe rē absoluit. Sit eñ. vez ad altiorē intellectū a me il
 lud fuerat dictū. Sat sup̄qz Capnio dixisti. Sz q̄s nō viderit nul
 lā hor̄ coherētā. imo liq̄dā incōpossibilitatē dictoz. q̄n̄ ais prius.
 Nō meū sed iudeoz fuerat illud v̄bū. Deinceps v̄o hic. ad altiorē
 intellectū a me fuerat illud dictū. Tūq̄d o p̄hor̄ ignauissime. ali
 q̄d abs te dictū eē p̄t ad altiorē intellectū. et tū nū nō esse v̄bū

S. II. Ueridicā igit tuā hic faciēdo p̄fessionē (quā verā esse v̄l ex
 eo p̄stat. q̄ tuis p̄mis duab^o p̄sonet declaratoib^o) teipm tū
 in p̄cessu Spirensi tū in tertia tua (q̄ in oēs maledicēdo sup̄as) defen
 sione falsissima Spirete cōmētātū fuisse vulpinatēz. aut excusa
 tionē corā toto iā. pdis mūdo. Quā porro falsitatē eaten^o excogi
 taueras. q̄ten^o tergiversari et Spiresem iudicē fallere posses Quā
 deū falsitatē lector bone. in n̄ra tertia editōe iā p̄dē rome iudiciali
 exhibita. pditā facile viderelicz. vbi et ex pprijs Cap. p̄fessionib^o pa
 lā factū est. q̄ articulauim^o sua ppria in p̄silio eē v̄ba. nullo at̄ mō
 (vt spire ac in tertia sua finit defensione) iudeoz argumēta. Pariē
 etiā ostendim^o quomodo sue almanice nō satis fidelē se p̄stiterit in
 terptē scripture. Inibi q̄qz q̄ in bonos enomuit p̄uicia viros. i suū
 rediere auctore Si habes q̄ restāt. p̄fer Cap. IOAN. RE.

Excusam^o q̄dē. qz p̄ oīa opa ip̄i^o dñi. nō poterāt p̄cludere ip̄m eē
 deū. nisi ex p̄nti. qz dicebat se eē deū. q̄ talia in ip̄o opabat. et q̄ etiam
 abigere poterāt an sit ver^o. et. vel p̄ p̄ticipatōnem. et ita eoa excu
 sam. qz eiusmodi cognitioez ex opib^o ei^o habere nō potuerūt

THEOLOGVS

S. III. Si ad tuū fingere p̄comitare^o in reruz natura eē. multa
 Dñ i.

Iniquissima
 Cap. in viruz
 bonū calūnia

Palmare cap
 niōis facinus
 vbi vere p̄fitec̄
 q̄ Spire false
 p̄fessus fuerit

LIBER I. CAP. XIX.

dissolueres Capnō ubi nūc heres district⁹ Scim⁹ aut̄ vero veri⁹
in p̄silio tuo. nullā vsp̄iā vel de christi opib⁹. vel de ei⁹ p̄fessione. q̄ se
deū asseruit te habuisse mentōem. Clerū (vt excusatū ires a p̄tume-
lia & christi iudeos. in sola & nuda forma serui fundamentū iecerat
(et si ruinosum) veluti eadē forma nō nisi a veritatis cognitōne nata
ēēt abducere. quēadmodū habit⁹ meretrici⁹ a cognitōne virginis
et militaris habit⁹ a notōe clerici abducit. Mirabilis p̄sus excu-
satio sup̄ ea re de q̄ nūq̄ in tuo p̄silio habita ē memoria. age vt soles
IO. R. AD G. BENIG.

Accusauī aut̄ eos. qz nō inspererūt doctores suos. q̄ p̄ dicta sa-
cre scripture tenebāt inessā eē verē deū & xi patris & b̄. s; ipi nō at-
tendebāt nisi ad formā serui. & ad lutū in quo inuēt⁹ est solū vt hō.
et nō attendebant ad verba doctor. qui in tali forma verbū dei ap-
pariturū dicebant. THEOLOGVS

S. III. Chimerica est hec aduersus iudeos accusatio & nullō
ubi repibilis. vtpote q̄ p̄silio tuo exactissime plustrato.
nūsq̄ offendet. Minime siq̄dem eoz p̄ hoc accusasti ignorantiam
qz suos nō p̄spererūt doctores. imo nec quis mō eoz ignoratiā ag-
grauasti. qn̄ poti⁹ ex sola forma serui (ad quā nimirū solā cū ip̄s
iudeis attendisti) eoz ignoratiā vti pbabilez & alleuiare & excusare
p̄cedisti. q̄ten⁹ p̄tra christū Jo. viij. dicētē. et vos me inhonorastis
tū eos. tū eoz libros p̄mū a p̄tumeihs iniurijsve. deinde etiam ab
exultione defensares.

S. V. Quis si iudeoz ignorantia accusare anim⁹ tibi fuisset. nō solū
serui formā (quā p̄ ignorantie alleuiatiōe adducis) at magis
quo se deū eē & eq̄le deo asseuerabat christi testimoniū. opa insup̄ mi-
rifica nō orando s; vtute pp̄ria p̄petrata. q̄ in hui⁹ p̄fessionis ges-
sit p̄batōem Uet⁹ q̄q; testamētū. atq; paternā vocē & id gen⁹ m̄tra
p̄durisses. Et vt aliquātō stringaris forti⁹. Cur oro iudeos nō ac-
cusasti ea de cā q̄ christ⁹ eos acculandos asseruit. dicēs Jo. v. Est q̄
vos accusat moyses in q̄ speratis. Eām at̄ mosaice accusatiōis ilico
subiūgit dicēs. Si crederet̄ mosi crederet̄ forsan & mihi. de me eū
ille scripsit. Cur q̄ eos nō accusas. qz studiū sacre biblie neglexere.
nō alia rōne nisi vt more tuo sacre biblie. scripturas rabinoz aūpo-
neres. Ut ad calcē p̄gam⁹ p̄clude IOAN REVCH.

Necessaria est itaq; illaz scripturaz it̄p̄tatio. sine q̄ iudei sacre
scripture non colligūt sensum. Ex q̄ vt eiusmodi libri tam necessa-
riū nō sup̄primerent̄ p̄cludere volui THEOLO.

S. VI. Quāq; hec tua Capnō & in se & in suis p̄missis admodū
p̄strata fuerit illita p̄clusio. eā tū & hic parūper p̄scula-
bim⁹. Citādo q̄ in tuo p̄silio in hūc modū scripsisti. Sic ingens
verus illi poere sup̄stites mātere. q̄ multo obsceniora in se p̄plectū

LIBER I. CAP. XIX.

cur q̄ Thalmud. z nostre ch̄stiane fidei longe magis aduersa q̄ Thalmud in reliq̄s q̄q̄ eiusdē tui psily locis ex sn̄a z regulariter Thalmud defendendū suscepisti. ea pre. z ea deniq̄ rōne (ad quā velut metā z formale rōnem attēdisti) q̄ mal⁹. vtpote (vt inductive tuis oculis p̄bet) q̄ heresis d̄r. aut q̄ etraditōib⁹ mgrōz q̄s ch̄stus reprobauit. p̄tra nos ch̄stianos collect⁹. aut q̄ libri illi arbori sciētie boni z mali assimilantur. ex q̄ p̄mi parētes mortē hause rūt. aut certe p̄ziamā. aut q̄ impediūt iudeoz ad fidē ouersionez Et vt paucis dicam⁹. q̄sto ineptior est Thalmud tāto magis euz censes p̄seruari. Ubi ex tuis vides. sp̄te Thalmud sub mala rōne defendasse. ac manere optauisse Affirmas insup iudeos. suos libros in sue pfidie defensionē aduersus ch̄stianos ipos ipugnātes edidisse. Libros itaq̄ talib⁹ a te depictos colorib⁹. certe q̄bus epiteta magis squalida z obscena impingi nō possent. tu ip̄e vt p̄tegeres. sacras lr̄as p̄raue exposuisti. z eas nō min⁹ turpiter z iapposite ap

§. vii. Tue igitō ch̄stiani pectoris venerāde lec (plicasti. tor censure submittim⁹. q̄ fronte imo q̄ audacia nūc asserat Capnion. interpretatōem sc̄z iudaicaz scripturaz necessariā eē ad colligēdū sacre scripture sensum. z ob id se p̄cludere voluisse tales iudeoz libros nō esse sup̄primendos. Quis vnq̄ audiuit ex ei⁹ generis p̄missis talē inferri p̄clusionē. libros ch̄stiane fidei z ch̄stianis p̄trarios. z in eos ex intentōe p̄scriptos asseruari debere et nō eruri flāmis. q̄m sacraz lr̄az (que ch̄stiane vtiq̄ sunt) aperiuēt intellectu. Mirā hic cernis nature inuersionē. vbi cec⁹ necessari⁹ ē ad dirigēdū vidēt. z scripture p̄phane in fidē ch̄stianā p̄geste. sacris lr̄is apiūt sensum. z malū itidē ea rōne q̄ malū. imo malū z falsum ea rōne p̄manere debet tāq̄ necariū ad faciēdū boni z veri in

A seculis inui
sa Cap. p̄clo

§. viii. Tū demū vt nos receptui canētes Be (uel igitā nigno dem⁹ locū (quē fauor nō patit p̄ceptū silētio p̄mere sermonē) id adūcim⁹. nil ad sacraz p̄ducēs intelligētā scripturarū in libris pfidie reperiri. q̄d in saniorib⁹ p̄statorib⁹ libris affatim magis nō inueniat. Proinde quis mō nobis necessariū vi si nō sunt neq̄ vident.

GEOR. BE.

Admodū erudite insidias. p̄surtias. z calūniatū decipulas euasisti. z non modo euasisti sed etiam cōtriuisti. THEO.

§. ix. Quā magna sit vis passionū sup̄ itellec⁹ iudicijs lector cernis. vt nō īmerito p̄hs dixerit vnūquēq̄ talia iudicare q̄lis est. adeo vt passionat⁹ malū dijudicet bonū. z verū falsum. Et ali⁹ q̄dā de reb⁹ dubijs p̄sultatē amoris z odij vacnū eē debere nō tā elegāter q̄ p̄ssime docuerit. Sic Benign⁹ fauorib⁹ excecatur indocta. erudita. iustas obiurgatōes. insidias. atq̄ p̄surtias calūniatq̄ vocare nō veret. sz oō atq̄ p̄scie imo cuilibet bono viro iustor

ij. Ethicor
Salustius

D h 4.

LIBER I. CAP. XX.

q̄ iudici h̄ac delegam⁹ puincia. ⁊ tibi q̄q̄ lector. q̄ n̄ra q̄ p̄missimus videris. Capionē ne calūniati fuerim⁹. fallaq̄ ei int̄derim⁹ crimi-
na. mēdacys q̄q̄ litē sibi int̄tauerim⁹. p̄mittim⁹ decernēdū. Sz
qm̄ hec tua Benigne fauorabilia vaframēta (q̄m̄ r̄ndendū nō duxi-
mus) nil doctrinale p̄tinēt. ideo ad alia p̄ficiscere

Caplin. xx. tractās assertōem Capionis decimānonā
GEOR. BE. AD IO. REVCH.

Sed p̄grediamur. nā te in illa p̄patōe (quā ip̄i sacrilegam vo-
cāt) carpūt. Dicis nāq̄ sicut i p̄secutōe tyrānoz sp̄ aucta e christia-
na ecclia ira ⁊ hic eueniret si iudeis vis inferat. Nā p̄ inflāmarēf
ad suā religionē. ⁊ reliq̄. Hic videris dicere. cām vt ecclia augeret
fuisse tyrānoz p̄secutōem. ⁊ nō mun⁹ diuine gr̄e ⁊ diuine assistētie
q̄ certo dicere nō licet

THEOLOGVS

S. I. Tritū ē ⁊ nō min⁹ verax dictū qm̄ male itelligere facit ma-
le referre. Et p̄inde fauor q̄ te (vt mox dixim⁹) male itellige-
re ac d̄iucare ipulit. idē ⁊ hic te n̄ram obiectōnem male ⁊ infidelr
referre ⁊ reportare fecit. Ex hac nāq̄ quā tu hic narras p̄patōe. mi-
nime illatū fuit. tyrānoz p̄secutōem. ⁊ nō diuine assistētie mun⁹ fu-
isse cām augmētū p̄mitiue ecclie. Clerū eaprop̄ illā carpsim⁹ p̄pa-
tionē. q̄ ecclie incremētū. nō tā diuine gr̄e q̄ christianoz aduersus
tyrānos humane p̄tinacie attribuiti

Actuū.

S. II. Articulanim⁹ q̄q̄ eādē p̄patōem ex directo in p̄trariuz
tendere ei⁹ q̄ actuū. v. memorie p̄ditū ē. vbi d̄r. Si ex
hoībo ē p̄siliū h̄ (vel op⁹) dissoluet si h̄o ex teo. nō poteritis dissol-
uere. Cū p̄patio hec p̄ se fert. nō pluris estimādū diuine assistētie
virtutē ad p̄monendū in p̄mitiua ecclia bonū. q̄ humanā p̄rina-
ciā ad p̄curādū malū in synagoga. Inde ⁊ vltim⁹ p̄ h̄ac p̄patōez
tā disparib⁹ imo icōpabilib⁹ casis (assistētie diuine scz ⁊ hūane p̄ri-
nacie) silem futuri augmētū effectū sine nota ambiguitatē p̄fiderer
tribuere. p̄tra scripture eēmentōem. ⁊ exinde heresi sat̄ eē affinem

Cōpatio here-
si affinis

S. III. Deinde etiā q̄ ex recētē p̄memorata p̄patio etu⁹ in p̄si-
lio suo frivole intulerit Cap. more tuo p̄teruisti. vbi ait
q̄ d̄ere nobis p̄ceptū ē in iure canonico. in ca. Sicut iudei. q̄ iudeis
pecunias id est res pecunia estimabiles. nō auferre tē. ac si ecclia
(que terribilis vt castroz acies ordinata describit) hoc statuat tan-
q̄ timens ne ex hoc veluti ex p̄secutiōe aucta fuit ecclia. diaboli
opus (hoc est iudica p̄fidia) acciperet augmentū. cū tū id statu-
it potius vt apli satisfaceret consilio inquentis. oportz honeste
ambulare ad eos qui foris sunt. p̄me Thessa. iij. ne scz nomē d̄ni
blasphemēt p̄ ad Thim. vi. Oīa mihi licēt. sz nō oīa edificāt. Et
rursus. Oīa mihi licēt. sz non oīa expe. liūt. i. Cor. vi. Nil itaq̄
ecclia in fauorē nec certe ad p̄positū illi⁹ obliq̄ p̄patōis statuit.

Canticoz. vi.